

PASTABŲ
VIEŠO VISUOMENĖS SUPAŽINDINIMO SU UAB „EKONOVUS“ ANTRINIŲ ŽALIAVŲ IR KITŲ ATLIEKŲ TVARKYMO PANEVĖŽIO PADALINIO
POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS SUSIRINKIMO PROTOKOLUI
ĮVERTINIMO PAŽYMA

Eil. Nr.	Visuomenės atstovo vardas, pavardė (pavadinimas) ir adresas	Pastabos	Pastabų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
1.	Odeta Janionienė, el. p.: zelnYTE.odeeta@gmail.com	<p style="text-align: right;"><i>2024-11-12 el. laiškas „Pastabos Barklainiai“</i></p> <p>Pastabas dėl protokolo noriu išdėstyti taip, kad Jūsų teigimu tai nėra pavojingos atliekos, tačiau, mikro plastikas yra pavojingos atliekos, kurios daro žalą ne tik gamtai, bet ir žmogaus endokrinei sistemai.</p> <p>Net nenuėjusi į Ebsco ar Taylor and francis duomenų bazę jau randu informaciją apie plastiko keliamą žalą(prisegu)</p> <p>Mikroplastikas patekdamas į dirvožemį daro neigiamą poveikį augalų augimui. Visų pirma, MP negali būti absorbuojamas į augalus, todėl jis kaupiasi ant augalų šaknų ir dygstančių sėklų paviršių taip blokuoja ląstelės sienelės poras ir trukdo vandens bei maistinių medžiagų įsisavinimui, ko pasekoje sutrikdo fiziologinius procesus.</p> <p>Pastebimi ir dirvožemio savybių pokyčiai, kurie netiesiogiai veikia augalų augimą. MP gali suardyti dirvožemio struktūrą, sumažinti lietaus ar laistomo vandens prasiskverbimą, neigiamai paveikti dirvožemio vandens sulaikymą, sutrikdyti mikrobų veiklą dirvožemyje, sukelti pH disbalansą.</p> <p>kadangi eina kalba apie vėjo nuolatos draikomas šiukšles ir kalbame apie bepasikartojančią žalą gamtai, kai šiukšlės buvo pūstomos į šalia esantį miškelį, o posėdyje dalyvavusių asmenų teigimu, žiemos laikotarpiu, pilamos kartu su nukastu sniegu į</p>	<p>Atsakant į Jūsų pastabą, atkreipiame dėmesį, kad vadovaujantis Europos parlamento bei LR Nacionalinės visuomenės priežiūros laboratorijos¹ internetiniuose puslapiuose pateikta informacija, <i>mikroplastikas yra maži plastiko gabalėliai, trumpesni nei penki milimetrai, susidedantys iš polimerų ir veikliųjų priedų. Jų cheminė formulė sudaryta iš anglies ir vandenilio atomų, sujungtų polimero grandinėmis. Paprastai grandinės sujungtos su kitomis cheminėmis medžiagomis, tokiomis kaip ftalatai, polibrominti difenilo eteriai (PBDE), tetrabromobisfenolis A (TBBPA). Yra dvi mikroplastiko kategorijos: pirminis ir antrinis. Pirminis mikroplastikas yra mažos dalelės, skirtos komerciniam naudojimui: trašos, augalų apsaugos produktai, namuose ir pramonėje naudojami plovikliai, valymo produktai, kosmetikos gaminiai: kūno šveitikliai, valikliai, dantų pastos. Vartojimo prekėse mikroplastiko dalelės daugiausia yra abrazyvinės paskirties (pvz. kosmetikos gaminiuose naudojamos šveičiamosios ir valomosios mikrogranulės), tačiau jos gali atlikti ir kitas funkcijas, pvz. padėti kontroliuoti produkto tirštumą, išvaizdą ir stabilumą. Antrinis mikroplastikas yra dalelės, susidarančios suirus didesniems plastikiniams daiktams, pavyzdžiui</i></p>

¹ <https://www.europarl.europa.eu/topics/lt/article/20181116STO19217/tarsa-mikroplastiku-saltiniai-poveikis-ir-sprendimai>; <https://nvspl.lt/news/mikroplastikas-kenksminga-medziaga-ir-gamtai-ir-zmogui>

Eil. Nr.	Visuomenės atstovo vardas, pavardė (pavadinimas) ir adresas	Pastabos	Pastabų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
		<p>miškelio teritoriją. Tai ar reikia nepriklausomų tyrėjų, kurie ištirtų gruntą, ir su ataskaitomis kreiptis į Jus, kad ištaisytumėte padarytą žalą gamtai?</p> <p>Labai lauksime Jūsų atsakymo. Pagarbiai Barklainių I kaimo bendruomenės atstovė</p>	<p><i>plastikiniams buteliams, plastikinėms pakuotėms. Ši irimą sukelia aplinkos veiksniai, daugiausia ultravioletiniai spinduliai, vandenyno bangos, vėjas.</i></p> <p>Informuojame, kad pagal Atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217, su visais pakeitimais, plastikinių pakuočių ir plastikos atliekos, kurios nėra užterštos pavojingomis medžiagomis (jose nėra užsilikusių naftos produktų, alyvos likučių ar kitų panašių pavojingųjų medžiagų), priskiriamos prie nepavojingųjų atliekų. Tik nepavojingosios plastikinių pakuočių ir plastikos atliekos ir tvarkomos padalinyje.</p> <p>Vadovaujantis moksliniais tyrimais², nustatyta, kad plastikų suirimas gamtoje gali užtrukti nuo 20 iki 500 metų, priklausomai nuo medžiagos ir struktūros. Kaip matome iš aukščiau pateiktos informacijos, šio plastiko irimo metu ir išsiskiria mikroplastikas.</p> <p>Pažymime, kad UAB „Ekonovus“ Panevėžio padalinyje pagrįdė vykdoma antrinių žaliavų, tame tarpe plastiko bei plastikinių pakuočių atliekų laikymo, rūšiavimo bei presavimo veikla. Jokia plastikinių pakuočių ir plastiko atliekų smulkinimo, plovimo veikla nevykdoma, t.y. plastikinių pakuočių ir plastiko atliekos papildomai neapdorojamos, o tik atskiriamos tarp atliekų aptiktos priemaišos (tekstilės, popieriaus, metalo, medienos ir kt. panašios atliekos), o pačios plastikinių pakuočių ir plastiko atliekos išrūšiuojamos ir esant poreikiui supresuojamos. Plastikinių pakuočių ir plastiko atliekos nėra</p>

² <https://chariotenergy.com/blog/how-long-until-plastic-decomposes/>;
<https://theearthlingco.com/blogs/news/how-long-does-it-take-for-plastic-to-decompose>

<https://www.forgerecycling.co.uk/blog/how-long-it-takes-everyday-items-to-decompose/>;

Eil. Nr.	Visuomenės atstovo vardas, pavardė (pavadinimas) ir adresas	Pastabos	Pastabų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
			<p>smulkinamos, todėl padalinyje vykdomo technologinio proceso metu iš šių atliekų mikroplastikas neišsiskiria. Padalinyje pagrįdė visa atliekų tvarkymo veikla vykdoma uždaroje patalpose, bet pasitaiko atveju, kad lengvesnes atliekas (polietileninius maišelius, popierių ir pan.) vėjas išnešioja už padalinio teritorijos ribų. Padalinio darbuotojai stengiasi kaip įmanoma greičiau surinkti šias atliekas. Atkreipiame dėmesį, kad nei žiemos, nei kitu laikotarpiu, atliekos nėra pilamos kartu su nukastu sniegu į miškelio teritoriją. Atsitiktiniais atvejais vėjo išnešiotos atliekos gali patekti šalia padalinio teritorijos esantį miškelį. Ir jeigu jas užsninga sniegas, tai padalinio darbuotojai ne iš karto jas pastebi.</p> <p>Atsižvelgiant į moksliniais tyrimais nustatytą plastiko ir plastikinių pakuočių atliekų irimo laiką ir tai, kad už padalinio teritorijos vėjo išnešiotos plastikinių pakuočių ir plastikų atliekos yra periodiškai surenkamos, tai jos neturėtų užteršti dirvožemio mikroplastiku. Šis pasitaikantis padalinio aplinkos šiukšlinimas yra vizualinė tarša, kurią padalins siekia kuo skubiau sutvarkyti.</p> <p>Pažymime, kad vadovaujantis Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. D1-546, su visais pakeitimais, padaliniui poveikio dirvožemiui monitoringo vykdyti nereikia.</p> <p>Atsižvelgiant tiek į visuomenės nuomonę, kuri buvo išsakyta viešo visuomenės supažindinimo su UAB „Ekonovus“ antrinių žaliavų ir kitų atliekų tvarkymo Panevėžio padalinio poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita metu, tiek į šią pastabą, pažymime, kad UAB „Ekonovus“ papildomai nusimatė dažnesnį (prieš</p>

Eil. Nr.	Visuomenės atstovo vardas, pavardė (pavadinimas) ir adresas	Pastabos	Pastabų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
			<p>pradedant darbą ir darbo pabaigoje) padalinio ir aplinkinių teritorijų vizualinį įvertinimą ir aptikus vėjo išnešiotas šiukšles, jas iš karto surinks. Papildomai padalinyje yra numatyta pastatyti stoginę tarp tentinio pastato ir angaro, visų atliekų pakrovimas bus vykdomas tik po stogu, tai užtikrins, kad atliekos ar antrinės žaliavos nepateks į aplinką bei į gretimas teritorijas, ir ant jų nepatektų krituliai. Šiomis papildomomis taršos mažinimo priemonėmis yra papildyta UAB „Ekonovus“ antrinių žaliavų ir kitų atliekų tvarkymo Panevėžio padalinio poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita. Protokolas netikslinamas.</p>

Suinteresuotos visuomenės pastabų protokolui įvertinimą parengė:

UAB „Ekokonsultacijos“ aplinkos apsaugos specialistė Jolanta Graudinytė, tel.: +370 656 67290, el. p. jolanta@ekokonsultacijos.lt

2024-11-19